

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА
МЕНЕДЖМЕНТУ ІМ. Г.Е. ВЕЙНШТЕЙНА

МАТЕРІАЛИ

XI МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

17 – 18 ЖОВТНЯ 2023 р.

«ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ

РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА ПОЧАТКУ XXI СТОЛІТТЯ»

м. Одеса

УДК 330.34:005.35(477"20")

Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Матеріали ХІ Міжнародної науково-практичної конференції 17-18 жовтня 2023 року. Одеса: Одеський національний технологічний університет, 2023. – 663 с.

У матеріалах конференції знайшли відображення економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Були запропоновані шляхи вирішення найактуальніших та нагальних проблем багатьох сфер сучасного бізнесу та новітні управлінські технології в сучасних турбулентних умовах існування підприємств. В доповідях особлива увага приділялась прикладному характеру досліджень та їх впливу на поліпшення економічної ситуації в країні.

Науковий редактор Козак К.Б. - д-р екон. наук, професор, директор ННІПЕіМ ім. Г. Е. Вейнштейна ОНТУ

Редакційна колегія:

Агеева І.М. – к.е.н., доц., Басюркіна Н.Й. – д.е.н., проф., Баранюк Х.О. – к.е.н., доц., Лагодієнко В.В. – д.е.н., проф., Немченко В.В. – д.е.н., проф., Павлов О.І. – д.е.н., проф., Седікова І.О. – д.е.н., проф., Ніколюк О.В. – д.е.н., проф., Козак К.Б. – д.е.н., проф., Соловей А.О. – к.і.н., доц., Згадова Н.С. – к.е.н., доц., Маркова Т.Д. – к.е.н., доц., Волкова А.Ю. – ас., Мільчева В.В. - PhD, доц., Новикова В.С.

Матеріали додаються за оригіналами рукопису

Редакційна колегія не несе відповідальності за зміст та сутність наданих матеріалів

АНАЛІЗ КОРЕЛЯЦІЙНОЇ ЗАЛЕЖНОСТІ МІЖ АКТИВНИМИ ОСНОВНИМИ ЗАСОБАМИ ТА ЧИСТИМ ДОХОДОМ ПІДПРИЄМСТВА (НА ПРИКЛАДІ М'ЯСОПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ)

Ощепков О.П., к.е.н., доцент
Белкін Д.О., здоб. СВО «Магістр»

Одеський національний технологічний університет, м. Одеса

Для забезпечення господарської діяльності, реалізації місії створеного підприємства необхідна наявність ресурсів, серед яких особливе місце займають основні засоби. Їх склад, структура значним образом впливають на результати фінансово-економічної діяльності підприємства.

Головна задача при формуванні основних засобів – це забезпечення їх високої сучасної технологічності. Це означає, що найбільша питома вага в структурі основних засобів (далі – ОЗ) повинна належати активній їх частині (далі – АЧ ОЗ), яка безпосередньо бере участь при виробництві продукції. Оскільки пасивна їх частина є тільки умовою здійснення виробничого процесу. Але питома вага пасивної частини основних засобів залежить від специфіки галузі, тривалості виробничого процесу та інш., (наприклад, виноробна хлібопекарна, м'ясопереробна тощо). Вони мають різну структуру та співвідношення між активною і пасивною частинами основних засобів.

Нами розглядається питання, наскільки висока тіснота зв'язку між активною частиною основних засобів та чистим доходом, отриманим підприємством від виробництва та реалізації продукції. За базу порівняння ми взяли підприємства м'ясопереробної галузі різної потужності, з різними обсягами чистого доходу.

Таблиця 1 – Вихідна інформація для розрахунку показників кореляції

Підприємства	Показник	Роки		Відхилення	
		базовий	звітний	Абсолют.	Відн.%
ТОВ «Глобинський м'ясокомбінат»	Вартість ОЗ, млн.грн	416,5	579,5	163,0	39,12
	Вартість АЧ ОЗ, млн.грн	206,4	295,8	89,4	43,29
	Питома вага АЧ ОЗ, %	49,55	51,04	1,49	
	Чистий дохід, млн.грн	3236,7	3377,8		
ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат»	Вартість ОЗ, млн.грн	316,3	1319,3	1003	317,0
	Вартість АЧ ОЗ, млн.грн	161,5	555,2	393,7	243,7
	Питома вага АЧ ОЗ, %	51,05	42,08	-8,97	
	Чистий дохід, млн.грн	1423,1	1704,7		
ТОВ «Козятинський м'ясокомбінат»	Вартість ОЗ, млн.грн	114,5	124,4	9,9	8,66
	Вартість АЧ ОЗ, млн.грн	76,1	85,4	9,3	12,13
	Питома вага АЧ ОЗ, %	66,46	58,59	-7,87	
	Чистий дохід, млн.грн	881,5	936,0		
ТОВ «Український бекон»	Вартість ОЗ, млн.грн	1267,3	1441,0	173,7	13,71
	Вартість АЧ ОЗ, млн.грн	368,2	479,4	111,2	30,19
	Питома вага АЧ ОЗ, %	29,05	33,27	4,22	

	Чистий дохід, млн.грн	2728,8	1968,3		
ППП ФІРМА «ГАРМАШ»	Вартість ОЗ, млн.грн	76,1	83,3	7,2	9,44
	Вартість АЧ ОЗ, млн.грн	61,5	66,2	4,7	7,56
	Питома вага АЧ ОЗ, %	80,86	79,48	-1,38	
	Чистий дохід, млн.грн	68,3	89,0		

На підставі наведених даних в таблиці 1 бачимо, що питома вага активної частини основних засобів значно відрізняється на підприємствах – від 30 до 80 відсотків. При чому спостерігається зниження питомої ваги АЧ ОЗ на трьох підприємствах: ТОВ «Житомирський м'ясокомбінат», ТОВ «Козятинський м'ясокомбінат» та ППП ФІРМА «ГАРМАШ».

На підприємствах ТОВ «Український бекон» та ТОВ «Глобинський м'ясокомбінат» спостерігається зростання – на 4,22 % та 1,49 % відповідно.

Тобто структура активної і пасивної частин основних засобів неоднакова, що вплине на результати коефіцієнта кореляції, як неоднорідного масиву. Обсяги чистого доходу також значно відрізняються між підприємствами.

Такий стан основних активних засобів, вплинув на зниження кореляційної залежності між чистим доходом і активними основними засобами.

Таблиця 2 – Розрахунок показнику коефіцієнту варіації

№ підприємства	Вартість АЧ ОЗ, млн.грн		Чистий дохід, млн.грн		$(Y-\bar{y})^2$		$(\bar{y} - y_i)^2$	
	базовий	звітний	базовий	звітний	базовий	звітний	базовий	звітний
1	206,4	295,8	3236,7	3377,8	5852	71503	2462075	3106053
2	161,5	555,2	1423,1	1704,7	91809	578968	597780	7975
3	76,1	85,4	881,5	936,0	1050010	449302	617953	460227
4	368,2	479,4	2728,6	1968,3	2671917	289444	1129721	34262
5	61,5	66,2	68,3	89,0	914318	458058	2557760	458058
Сума	873,7	1482	8338,2	8076	4733906	2075775	7365289	4066575
Серед.	174,7	296,4	1667,6	1615				
	X ₀	X ₁	Y ₀	Y ₁				

Розрахунок коефіцієнта кореляції (R^2) і детермінації (R) розраховуємо за наступними формулами:

$$R^2 = \frac{\sum(Y-\bar{y})^2}{\sum(\bar{y}-y_i)^2}, \quad (1)$$

де Y – функція залежності

$$R = \sqrt{R^2} \quad (2)$$

$$R^2_0 = 4733908 / 7365289 = 0,6427$$

$$R^2_1 = 2075775 / 4066575 = 0,5104$$

$$R_0 = 0,8017$$

$$R_1 = 0,7144$$

За результатами проведених розрахунків можна зробити висновки про залежність між активною частиною основних засобів та результатів

реалізації продукції підприємства. На даних підприємствах виробництво і реалізація практично не відрізняються, тому що більшість підприємств на даний час працює на замовлення торговельних організацій.

Результати розрахунку коефіцієнтів кореляції, які наведені в таблиці 2, та додатково визначені коефіцієнти детермінації показують, що дійсно існує значна залежність між активною частиною основних засобів та чистим доходом, виручкою від реалізації виробленої продукції. Тому необхідно контролювати своєчасне оновлення і модернізацію основних засобів, особливо, активну її частину.

Зростання чистого доходу в звітному році більше пов'язано зі зростанням середньої ціни на продукцію при несуттєвому фізичному зростанні виробництва, а на деяких підприємствах і спаду виробництва в натуральному виразі.

147. <i>Stupnytska T.M., Kozak O.A., Volodina O.P.</i> MODERN ASPECTS OF THE ANALYSIS OF THE RATIO OF RECEIVABLE AND CREDITOR INDEBTEDNESS.....	501
148. <i>Антонюк П.О., Антонюк О.П., Ступницька Т.М., Баранюк Х.О.</i> АНАЛІЗ ЗМІН В ТОВАРНІЙ СТРУКТУРІ ЕКСПОРТУ, ВИЗВАНИХ УМОВАМИ ВІЙНИ.....	505
149. <i>Ощепков О.П., Белкін Д.О.</i> АНАЛІЗ КОРЕЛЯЦІЙНОЇ ЗАЛЕЖНОСТІ МІЖ АКТИВНИМИ ОСНОВНИМИ ЗАСОБАМИ ТА ЧИСТИМ ДОХОДОМ ПІДПРИЄМСТВА (НА ПРИКЛАДІ М'ЯСОПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ).....	509
150. <i>Купріна Н.М., Гребейнікова Н.А., Величко О.М.</i> СУЧАСНІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА В СИСТЕМІ ОЦІНКИ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ	512
151. <i>Купріна Н.М., Беспалько О.В., Лосєва О.В.</i> СУТНІСТЬ АУДИТУ ТА АУДИТОРСЬКИХ ПОСЛУГ: ТЕОРЕТИЧНИЙ ТА ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ	516
152. <i>Купріна Н.М., Молчанов В.І., Побожий Ю.О., Євич М.В.</i> АНАЛІЗ ЛІКВІДНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА: ТЕОРЕТИЧНИЙ ТА ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ	519
153. <i>Купріна Н.М., Чабан Ю.О., Галушкіна А.А., Манолій А.Ю.</i> ФАКТОРНІЙ АНАЛІЗ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВА В СИСТЕМІ ОЦІНКИ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ	524
154. <i>Ощепков О.П., Магденко С.О., Малицький І.А.</i> ДИНАМІКА ВПЛИВУ ОБОРОТНИХ ЗАПАСІВ НА ПОКАЗНИКИ ЛІКВІДНОСТІ ТА ОБОРОТНІСТЬ ОБОРОТНИХ АКТИВІВ.....	529
155. <i>Мельник Ю.М., Дерменжи С.О. Кіртока Р.Г.</i> ОРГАНІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	532
156. <i>Мельник Ю.М., Сарієва Г.І.</i> УПРАВЛІННЯ ОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ ПІДПРИЄМСТВА.....	536
157. <i>Ступницька Т.М., Кучеренко Л.С., Володіна О.П.</i> НЕОБОРОТНІ АКТИВИ ПІДПРИЄМСТВА: АСПЕКТИ АНАЛІЗУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	540
158. <i>Тарасова О.В., Марковська О.Р.</i> ІННОВАЦІЙНИЙ ШЛЯХ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ.....	544